

สร้างการรับรู้ด้านภัยมีจาชีพ เพื่อการป้องกันและยกระดับ คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

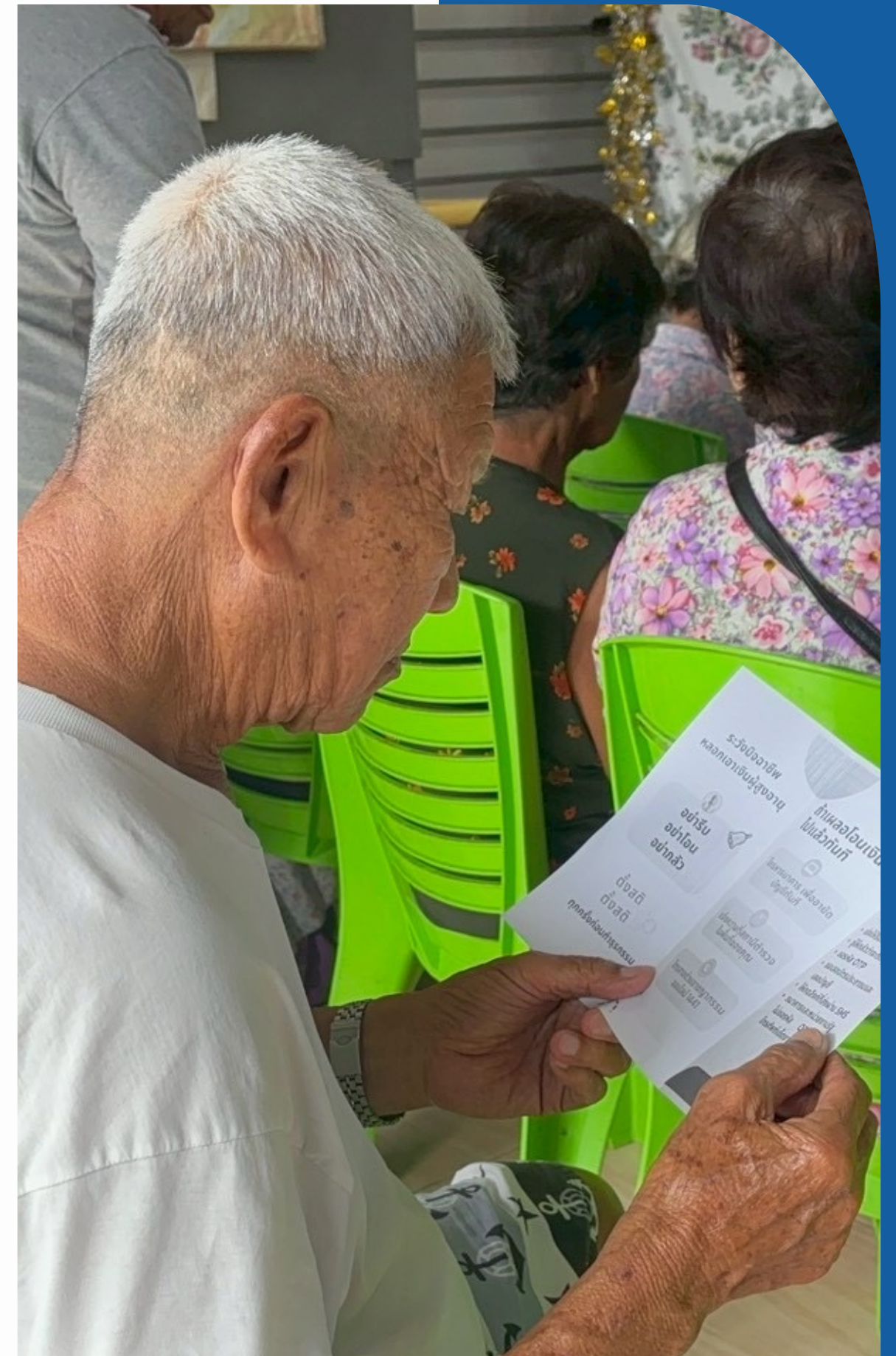
กรณีศึกษา : ชุมชนวัดแหลมทราย ตำบลบ่อทราย
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

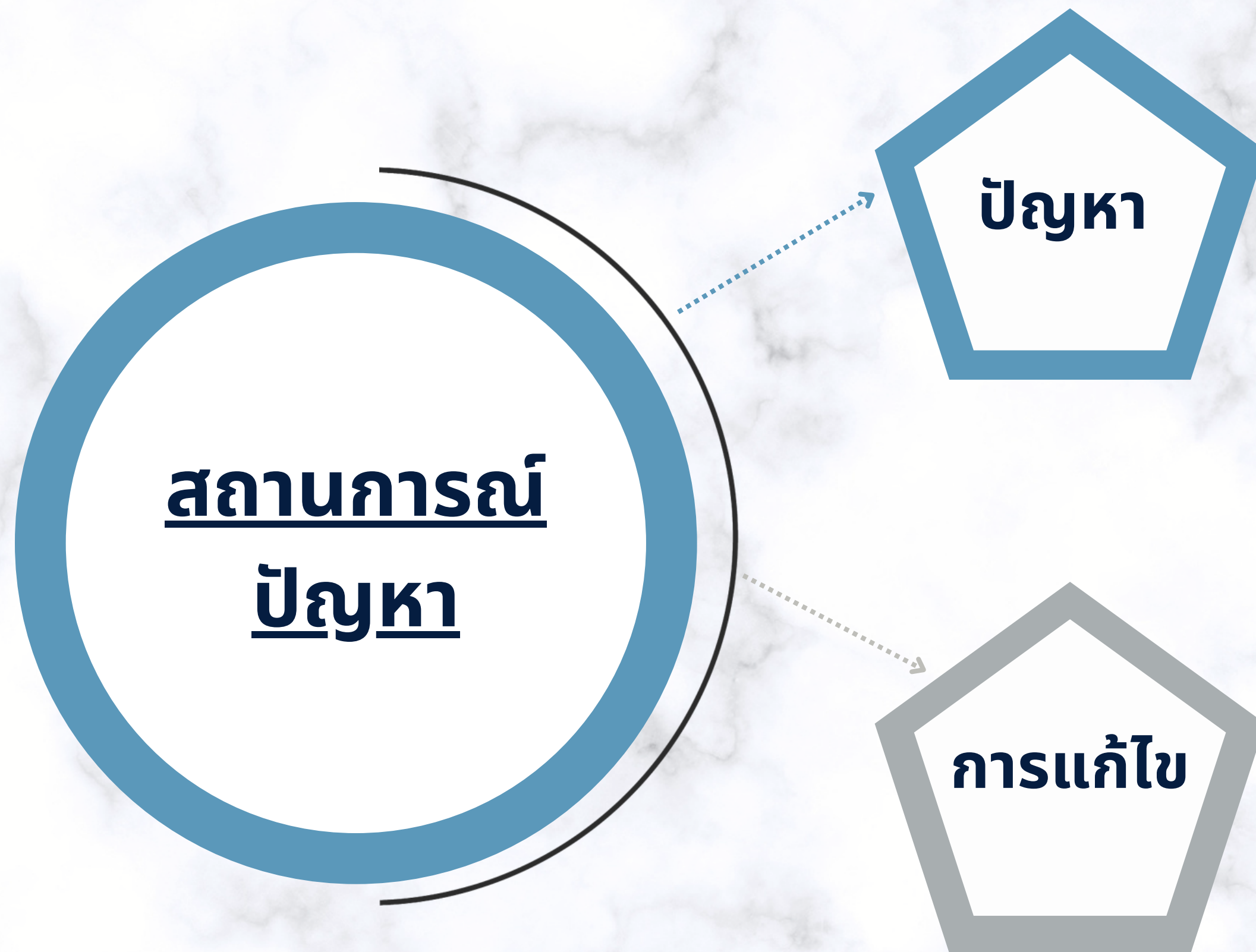

ความเป็นมาและความสำคัญ

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ขณะที่ภัยมีจลาชีพในยุคดิจิทัลมีความซับซ้อนและทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยผู้สูงอายุเป็นกลุ่มเสี่ยงสูงจากข้อจำกัดด้านความรู้เท่าทันเทคโนโลยีและการเข้าถึงข้อมูล การตกเป็นเหยื่อก่อให้เกิดความเสียหายทั้งด้านทรัพย์สิน สุขภาพจิต และคุณภาพชีวิต อีกทั้งผู้เสียหายจำนวนมากไม่ได้แจ้งความ สะท้อนถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างความรู้และทักษะการป้องกันอย่างเป็นระบบ

ชุมชนวัดแหลมทราย ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เป็นพื้นที่ที่มีผู้สูงอายุอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งชุมชนมีประชากรทั้งหมด 537 คน โดยอัตราผู้สูงอายุในปี พ.ศ. 2568 คิดเป็น 18% ในจำนวนผู้สูงอายุ 97 คน (จำนวนผู้สูงอายุในชุมชนวัดแหลมทรายโดยประมาณในแต่ละปี อาจอยู่ช่วง 85–100 คนต่อปี ขึ้นอยู่กับอัตราการแก่ของประชากรในพื้นที่จริงและการย้ายถิ่นของคนในชุมชน) ซึ่งการใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวันมีอัตราเพิ่มขึ้น จากการศึกษาพบว่าผู้สูงอายุในชุมชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการป้องกันตนเองจากภัยมีจลาชีพ จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินโครงการสร้างการรับรู้ด้านภัยมีจลาชีพ เพื่อเสริมสร้างความรู้เท่าทัน พัฒนาทักษะการป้องกันตนเอง พัฒนาสื่อที่เหมาะสมและเข้าถึงได้ง่าย ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลผู้สูงอายุ อันจะนำไปสู่การลดความเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่อ เสริมสร้างความมั่นคงทางจิตใจ และยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัยและมีคุณค่าในสังคมอย่างยั่งยืน

- กระบวนการสร้างการรับรู้
- ความเสียหายด้านทรัพย์สินและสุขภาพจิต
- ขาดทักษะในการป้องกันและรับมืออย่างเหมาะสม

- ข้อมูลเกี่ยวกับภัยมีจลาชีพ
- กระบวนการมีส่วนร่วม
- นวัตกรรมสื่อ

วัตถุประสงค์

การสร้างการรับรู้ด้านภัยมีจดาชีพ
เพื่อการป้องกันและยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

1

เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และ
การรับรู้เกี่ยวกับรูปแบบภัย
มีจดาชีพในปัจจุบันให้แก่ผู้สูงอายุ
ชุมชนวัดแหลมทราย ตำบลบ่อทราย
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

2

เพื่อสร้างสื่อการเรียนรู้ที่เข้าถึงได้
ง่าย และเหมาะสมกับผู้สูงอายุ
ชุมชนวัดแหลมทราย ตำบลบ่อทราย
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ขอบเขตการศึกษา

01

ด้านเนื้อหา

การศึกษานี้มีจุดหมายเพื่อศึกษาการสร้างการรับรู้ด้านภัยมิจออาชีพในกลุ่มผู้สูงอายุ โดยครอบคลุมความหมายและรูปแบบของภัยมิจออาชีพ ประเภทของการหลอกลวงที่พบบ่อย แนวทางการป้องกันและการรู้เท่าทัน วัธิปฏิบัติตนเมื่อเผชิญภัย รวมถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันได้อย่างปลอดภัย

02

ด้านพื้นที่

พื้นที่ดำเนินการศึกษาในพื้นที่ ชุมชนวัดแหลมทราย ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

03

ด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินงานเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน 2568 สิ้นสุด 20 กุมภาพันธ์ 2569

04

ด้านกลุ่มเป้าหมาย

ผู้สูงอายุในชุมชนวัดแหลมทราย ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวนทั้งสิ้น 41 คน

- เพศชาย จำนวน 11 คน
- เพศหญิง จำนวน 29 คน

วิธีการดำเนินงาน

กระบวนการศึกษาการรับรู้ด้านภัยมีจาชีฟเพื่อป้องกันและยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในชุมชนวัดแหลมทราย ตำบลอย่าง อำเภอมือง จังหวัดสงขลา มีดังนี้

- การวิจัยแบบผสมผสาน ครอบคลุมทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ
- ดำเนินการพัฒนาสื่อวิดีโอให้ความรู้ที่สอดคล้องกับบริบทชุมชนรวมถึงวิถีชีวิตผู้สูงอายุ
- กำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุจำนวน 41 คน พร้อมประสานความร่วมมือจากผู้นำชุมชน อสม. และครอบครัวผู้สูงอายุ
- ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมตามแนวคิด PAOR
- การสะท้อนผลเพื่อปรับปรุงพัฒนา โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ร่วมกับสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อนำไปประเมินประสิทธิผลของสื่อและแนวทางการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ

หลักการ 6 ประการ

หลักการมีส่วนร่วม : เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุ ชุมชน และหน่วยงานร่วมวางแผน ออกแบบสื่อ และประเมินผล เพื่อให้โครงการตอบโจทย์ปัญหาจริง

หลักการเสริมสร้างความตระหนักรู้ : ให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบภัยมีจาดาชีพ ในชีวิตประจำวัน ผ่านการอบรมและใช้สื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเพิ่มความเข้าใจในการป้องกันตนเอง

หลักการเข้าถึงข้อมูล : ออกแบบสื่อที่เข้าใจง่าย ตัวอักษรชัดเจน ภาษาไม่ซับซ้อน และใช้รูปแบบที่ผู้สูงอายุเข้าถึงได้สะดวก เช่น วิดีโอสั้นพร้อมภาพประกอบ

หลักการติดตามและประเมินผล : ใช้การสัมภาษณ์และประเมินความพึงพอใจ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ประสิทธิภาพของสื่อ และนำผลไปปรับปรุงพัฒนา

หลักการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต : สนับสนุนให้ผู้สูงอายุพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนำความรู้ไปใช้ได้จริง

หลักการส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ : จัดกิจกรรมกลุ่ม และพื้นที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจ ลดความวิตกกังวล และยกระดับคุณภาพชีวิตอย่างรอบคอบ

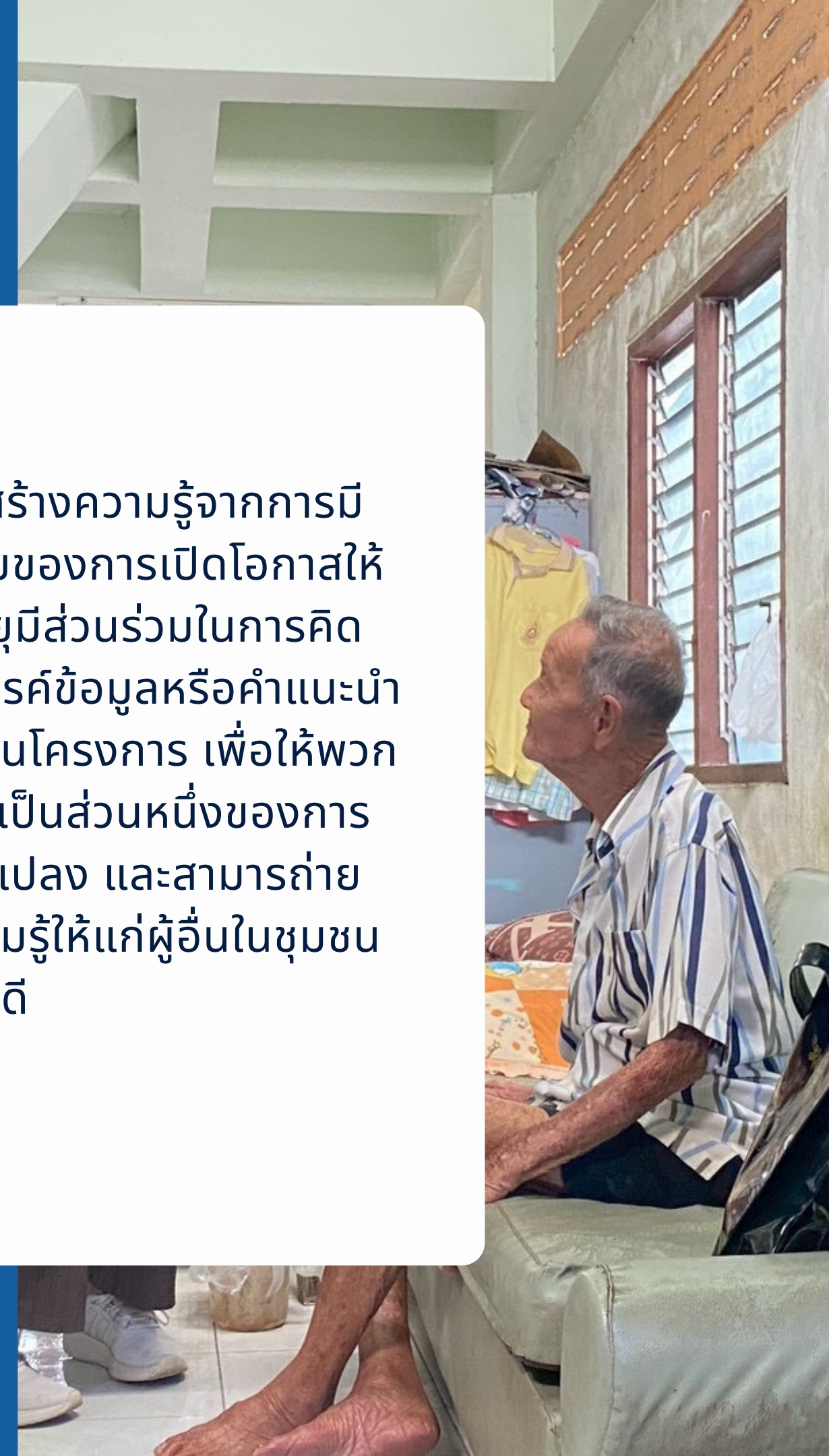

เทคนิควิธีการที่ใช้ในการดำเนินงาน

1. การใช้สื่อที่เข้าใจง่ายและเข้าถึงได้รวดเร็ว การออกแบบวิดีโอที่ใช้สื่อภาพเสียงและเลือกใช้เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ เช่น การสาธิตวิธีการป้องกันภัย มีจاذชีพที่พวกเขาสามารถทำได้จริงในชีวิตประจำวัน หรือการหลีกเลี่ยงการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว เป็นต้น

2. การฝึกปฏิบัติจริง การฝึกปฏิบัติให้ผู้สูงอายุสามารถฝึกการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลหรือการป้องกันภัยได้จริงในชีวิต เช่น การจำลองสถานการณ์ในการรับโทรศัพท์หลอกลวง หรือการใช้สมาร์ทโฟนในการตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ

3. การสร้างความรู้จากการมีส่วนร่วมของการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการคิดสร้างสรรค์ข้อมูลหรือคำแนะนำต่าง ๆ ในโครงการ เพื่อให้พวกเขารู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลง และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นในชุมชนได้อย่างดี

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึกตามประเด็นคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาเนื้อหาและรูปแบบสื่อวิดีโอ
2. การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ในหัวข้อด้านการรับรู้และความเข้าใจ ด้านเนื้อหาและด้านรูปแบบการนำเสนอ
 - ระดับที่ 5 = มากที่สุด
 - ระดับที่ 4 = มาก
 - ระดับที่ 3 = ปานกลาง
 - ระดับที่ 2 = น้อย
 - ระดับที่ 1 = น้อยที่สุด

แบบประเมินความพึงพอใจ

โครงการสร้างการรับรู้ด้านภัยมิถุนาชีพ เพื่อการป้องกันและยกระดับ

ชุมชนวัดแหลมทราย ตำบลบ่อทราย อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569

ณ ศาลากลางบ้าน ชุมชนวัดแหลมทราย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลของท่านเพียงข้อเดียว

เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

อายุ

☐ ต่ำกว่า 20 ปี

☐ 21-39 ปี

☐ 40-49 ปี

☐ 50-59 ปี

ส่วนที่ 2 ระดับความพึงพอใจ

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ข้อ	รายการ	ระดับ		
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง
ด้านการนำไปใช้ชีวิตประจำวัน				
1.	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน			
2.	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปแนะนำผู้อื่น			
3.	สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมป้องกันภัยมิถุนาชีพหลังรับชมวิดีโอ			
ด้านเนื้อหา				
4.	เนื้อหาที่น่าสนใจมีความเกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน			
5.	สื่อที่น่าสนใจมีความชัดเจน เข้าใจง่าย			
6.	เนื้อหามีความน่าสนใจ มีการนำเสนอที่น่าสนใจติดตาม			
ด้านรูปแบบการนำเสนอ				
7.	รูปแบบการนำเสนอสื่อเหมาะสมกับกลุ่ม			
8.	สื่อที่มีความหลากหลายและสามารถเข้าถึงได้			
9.	การใช้สีสันทันหรือภาพกราฟิกต่าง ๆ ในสื่อช่วยให้เข้าใจง่าย			

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ รายงานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาพทั่วไปและบริบทของชุมชนต่าง ๆ
2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการเก็บข้อมูลเชิงลึกที่ช่วยให้ได้ข้อมูลเฉพาะเจาะจงและเข้าใจประเด็นสำคัญอย่างละเอียด ซึ่งผู้วิจัยมีการพบปะผู้สูงอายุโดยตรง โดยใช้ทักษะการสื่อสารและการตั้งคำถามอย่างเหมาะสม สามารถถามเจาะลึกและปรับลำดับคำถามได้ตามสถานการณ์ ลักษณะการสัมภาษณ์เป็นแบบไม่เป็นทางการ สนทนาอย่างเป็นธรรมชาติ เพื่อให้ผู้สูงอายุเปิดเผยความคิดเห็นได้อย่างแท้จริง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพครบถ้วนตามวัตถุประสงค์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ใช้สถิติเชิงพรรณนา ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบประเมินจำแนกข้อมูลทั่วไป จากนั้นทำการประมวลผลโดยใช้สถิติพรรณนาและสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลด้านความพึงพอใจต่อสื่อวิดีโอป้องกันภัยมิจดาชีพ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชนวัดแหลมทราย ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ในแต่ละด้านทำการประมวลผลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการพัฒนาสื่อวิดีโอป้องกันภัยมิจดาชีพเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุชุมชนวัดแหลมทราย ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา แบบเติมคำในช่องว่างโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ โดยการจัดกลุ่มเนื้อหาที่มีลักษณะเดียวกัน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. **วางแผน** สำรวจปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุในชุมชน ผ่านการสัมภาษณ์และศึกษาข้อมูลเอกสาร วิเคราะห์ความเสี่ยง จากภัยมีจาดาชัพ กำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกับหน่วยงาน และนำความคิดเห็นของผู้สูงอายุมาออกแบบสื่อ เพื่อสร้างการรับรู้และยกระดับคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสมกับบริบทชุมชน
2. **การปฏิบัติ** จัดวิดีโอให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยมีจาดาชัพในรูปแบบสถานการณ์จำลอง รูปแบบการใช้ภาษาง่าย มีกราฟิกและคำบรรยายเพื่อเพิ่มความเข้าใจ ทดสอบสื่อกับกลุ่มตัวอย่างก่อนเผยแพร่ และจัดกิจกรรมอบรมให้ผู้สูงอายุ 41 คน ณ ศาลากลางชุมชนวัดแหลมทราย
3. **การสังเกตและติดตามผล** ใช้แบบสอบถามเพื่อวัดความเข้าใจของผู้สูงอายุหลังรับชมวิดีโอ ได้แก่ ด้านการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อวิดีโอการป้องกันภัยมีจาดาชัพ ด้านเนื้อหาในวิดีโอ และด้านรูปแบบการนำเสนอ
4. **การสะท้อนผลและพัฒนา** นำผลประเมินจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์หลังการอบรมมาปรับปรุงสื่อวิดีโอ เพื่อนำมาสรุปผลสำเร็จ ข้อจำกัด และพัฒนาแนวทางดำเนินงานก่อนเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มเพจเทศบาลนครสงขลา

OR Code คลิปวิดีโอการป้องกันภัย

แนวคิดกระบวนการมีส่วนร่วม

แนวคิดนี้เน้นให้ผู้สูงอายุมีบทบาทและอำนาจในการตัดสินใจประเมินผล
ใช้ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์จริงของตน เพื่อให้การ
พัฒนาบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และเกิดประโยชน์
สูงสุดต่อชุมชนวัดแหลมทราย

แนวคิดคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

แนวคิดนี้ชี้ให้เห็นว่า การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุจำเป็นต้องส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ความสัมพันธ์ทางสังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างยั่งยืน

แนวคิดการหลอกลวงผ่านอินเทอร์เน็ต

แนวคิดนี้เน้นการใช้เทคโนโลยีและจิตวิทยาเป็นเครื่องมือหลอกลวง
โดยมีจาชพอาศัยสื่อดิจิทัลสร้างความน่าเชื่อถือ กระตุ้นอารมณ์
เพื่อชักจูงให้เหยื่อเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว เป็นต้น

การประเมินผลและพัฒนากลยุทธ์

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับเพศของผู้ตอบแบบประเมิน ความพึงพอใจต่อการพัฒนาสื่อวิดีโอป้องกันภัยมิจนาซีฟ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชนวัดแหลมทราย ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา (n=41)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	11	29.3
หญิง	29	70.1
รวม	41	100

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าเพศของผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจการพัฒนาสื่อวิดีโอป้องกันภัยมิจนาซีฟ โครงการสร้างการรับรู้ด้านภัยมิจนาซีฟ เพื่อการป้องกันและยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ชุมชนวัดแหลมทราย ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 41 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 เพศหญิงจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 70.1

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับอายุของผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจการพัฒนาสื่อวิดีโอป้องกันภัยมิจฉาชีพ โครงการสร้างการรับรู้ด้านภัยมิจฉาชีพ เพื่อการป้องกันและยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ชุมชนวัดแหลมทราย ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา (n=41)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ		
อายุต่ำกว่า 20 ปี	-	-
21 – 30 ปี	-	-
31 – 40 ปี	-	-
41- 50 ปี	-	-
51 - 60 ปี	-	-
60 ปีขึ้นไป	41	100
รวม	41	100

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าอายุของผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจการพัฒนาสื่อวิดีโอป้องกันภัยมิจฉาชีพ โครงการสร้างการรับรู้ด้านภัยมิจฉาชีพ เพื่อการป้องกันและยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ชุมชนวัดแหลมทราย ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 41 คน อายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินประสิทธิภาพของสื่อด้านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (n=41)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	<u>S.D</u>	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	4.55	0.50	มากที่สุด
2. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปแนะนำผู้อื่น	4.51	0.63	มากที่สุด
3. สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการป้องกันภัยมิจนวิชาชีพหลังรับชมวิดีโอได้	4.59	0.58	มากที่สุด
รวม	4.55	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินประสิทธิภาพของสื่อด้านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน จำนวนทั้งสิ้น 41 คนที่มีต่อตัวสื่อป้องกันภัยมิจนวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ด้านการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ย 4.55 อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปแนะนำผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย 4.51 อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการป้องกันภัย มิจนวิชาชีพหลังรับชมวิดีโอได้มีค่าเฉลี่ย 4.59 อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

จากตารางที่ 4 แสดงผลการประเมินประสิทธิภาพของสื่อด้านเนื้อหา (n=41)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	<u>S.D</u>	ระดับความพึงพอใจ
1. เนื้อที่นำเสนอมีความเกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	4.75	0.54	มากที่สุด
2. สื่อที่นำเสนอมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.51	0.59	มากที่สุด
3. เนื้อหาที่น่าสนใจ และนำเสนอที่น่าติดตาม	4.51	0.59	มากที่สุด
รวม	4.59	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 แสดงผลการประเมินประสิทธิภาพของสื่อด้านเนื้อหา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อด้านเนื้อหา จำนวนทั้งสิ้น 41 คน ที่มีต่อตัวสื่อป้องกันภัยมิจฉาชีพ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เนื้อที่นำเสนอมีความเกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ย 4.75 อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด สื่อที่นำเสนอมีความชัดเจน เข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ย 4.51 ในเกณฑ์มากที่สุด เนื้อหาที่น่าสนใจและมีการนำเสนอที่น่าติดตาม มีค่าเฉลี่ย 4.51 อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

ตารางที่ 5 แสดงผลการประเมินประสิทธิภาพของสื่อด้านรูปแบบการนำเสนอ (n=41)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	<u>S.D</u>	ระดับความพึงพอใจ
1. รูปแบบการนำเสนอสื่อเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.68	0.68	มากที่สุด
2. สื่อที่มีความหลากหลายและสามารถเข้าถึงได้	4.46	0.63	มากที่สุด
3. การใช้สีเส้นหรือภาพกราฟฟิกต่าง ๆ ในสื่อช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น	4.51	0.55	มากที่สุด
รวม	4.55	0.62	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 แสดงผลการประเมินประสิทธิภาพของสื่อด้านรูปแบบการนำเสนอ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อด้านรูปแบบการนำเสนอ จำนวนทั้งสิ้น 41 คน ที่มีต่อตัวสื่อป้องกันภัยมิจฉาชีพ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ รูปแบบการนำเสนอสื่อเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ย 4.68 อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด สื่อที่มีความหลากหลายและสามารถเข้าถึงได้ มีค่าเฉลี่ย 4.46 ในเกณฑ์มากที่สุด การใช้สีเส้นหรือภาพกราฟฟิกต่าง ๆ ในสื่อช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น มีค่าเฉลี่ย 4.51 อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานพบว่า ผู้สูงอายุในชุมชนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบภัยมิจอาชีพเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน สามารถอธิบายลักษณะการหลอกลวงและแนวทางป้องกันตนเองได้อย่างเหมาะสม โดยมีความระมัดระวังในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลและตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลก่อนตัดสินใจ สื่อวิดีโอที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมกับบริบทของผู้สูงอายุ เข้าใจง่าย เข้าถึงได้สะดวก และสามารถทบทวนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้สูงอายุยังมีความตระหนักด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองที่ดีขึ้น และเกิดความร่วมมือระหว่างผู้สูงอายุ ครอบครัว และชุมชนในการเฝ้าระวังภัย อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

สรุป และอภิปราย

โครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยผู้สูงอายุมีความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักเกี่ยวกับรูปแบบภัยมิจดาชีพในปัจจุบันเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน สามารถแยกแยะกลการโกง และนำแนวทางป้องกันไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม สื่อวิดีโอที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมกับบริบทของผู้สูงอายุ เข้าใจง่าย เข้าถึงได้สะดวก และช่วยเสริมความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งส่งผลให้ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองที่รอบคอบมากขึ้น รู้สึกลดภัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างผู้สูงอายุ ครอบครัว และชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดด้านระยะเวลาและความแตกต่างของผู้เข้าร่วม จึงควรมีการพัฒนาและนำมาขยายผลโครงการอย่างต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืนในอนาคต

ข้อเสนอแนะต่อโครงการ

ควรจัดทำสื่อที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้สูงอายุที่มีความแตกต่างกัน ทั้งรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ ควรจัดอบรมและเสริมทักษะอย่างต่อเนื่อง เช่น เวิร์กช็อปหรือการฝึกใช้เทคโนโลยี พร้อมมีทีมให้คำปรึกษา ควรเพิ่มความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นตำรวจหรือองค์กรด้านผู้สูงอายุ เพื่อขยายการเผยแพร่และสร้างความตระหนักรู้ในชุมชนให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ควรพัฒนากิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายและความต้องการของผู้สูงอายุแต่ละกลุ่ม โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ ครอบครัวและชุมชน พร้อมจัดอบรมด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และการดูแลทรัพย์สินอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งติดตามและประเมินผลสม่ำเสมอเพื่อปรับปรุงและขยายผลสู่ชุมชนอื่นต่อไป

ตัวละคร พฤติกรรม หน่วยงาน และเหตุการณ์ต่างๆ ในคลิปนี้เป็น
เรื่องสมมุติที่สร้าง

ปัญหาพิเศษในการบริหารและพัฒนาชุมชน สำเร็จและสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คันสนีย์ จันทรอานุภาพ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอแนะ พร้อมทั้งชี้แนวทางการแก้ไข ปัญหา ตลอดจนการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณคณะทำงาน กองสวัสดิการสังคม และเจ้าหน้าที่บุคลากรภายในหน่วยงานเทศบาลนครสงขลาที่ให้การต้อนรับเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงจากนางสาวภาวนิค แก้วกุล ซึ่งเป็นพี่เลี้ยงในขณะที่ยังศึกษาทำล้งฝึกงานอยู่ภายใน เทศบาลนครสงขลา (กองสวัสดิการสังคม) ที่ให้ความกรุณาคำปรึกษา ชี้แนะ แนะนำ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับ องค์กตรตลอดจนการสอนงานการบริหารและพัฒนาชุมชน เทคนิควิธีและกระบวนการทำงานในองค์กร พร้อมทั้ง ให้ความรู้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการบูรณาการและพัฒนาทักษะชีวิตของตนเอง และเป็นแนวทางในการ บูรณาการพัฒนางานวิจัยปัญหาพิเศษในการบริหารและพัฒนาชุมชนให้แก่ผู้วิจัยที่ลงปฏิบัติฝึกงานตลอดจนให้ ความสะดวกแก่ผู้วิจัยในการลงพื้นที่ศึกษาชุมชน เพื่อนำข้อมูลในระหว่างปฏิบัติงานมาใช้ในการทำปัญหาพิเศษใน การบริหารและพัฒนาชุมชน จึงขอขอบพระคุณท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณค่ะ